

УДК 811.161.2 – 81'42:004

Катиш Т. В.

канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

## **ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕКСТОЛОГІЇ**

Текстоцентризм є характерною ознакою гуманітарного знання кінця ХХ – початку ХХІ ст. Текстологія сформувалася як прикладна літературознавча наука, що вивчає історію тексту твору з метою критичної перевірки його та підготовки до видання. Об'єктом текстології є списки давніх текстів, а також фольклор, література нового часу та історичні документи. Предметом – історія тексту твору, що охоплює літературну історію й позалітературну, творчі та всі ті нетворчі чинники, які призвели до зміни тексту. Метою роботи є схарактеризувати історію становлення текстології в Україні.

Українська текстологія починає розвиватися лише в другій половині ХІХ ст. На її формування істотно впливає досвід вивчення й публікації документальних матеріалів і пам'яток історико-культурної спадщини України, накопичений за час роботи Київської археографічної комісії, археографічної комісії Наукового товариства імені Т. Шевченка. Становлення української текстології відбувається в процесі видання творів Т. Шевченка та інших, Н. О. Вишневська, С. А. Гальченко, С. Д. Зубков, Л. П. Мірошніченко, класиків української літератури. В Україні проблемами текстології займалися І. Я. Айзеншток, В. П. Моренець, Ф. П. Погребенник, М. Є. Сиваченко, Є. С. Шаблійовський, А. М. Шамрай та ін. Актуальні питання текстології висвітлено на сторінках збірників «Літературна спадщина» (1956 – 1957 рр.), «Питання текстології» (1968 – 1989 рр.), «Спадщина. Літературне джерелознавство, текстологія» (виходить із 2004 р.), підготовлених співробітниками відділу текстології та рукописних фондів Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка АН України. До ґрунтовних напрацювань українських текстологів можна віднести такі: 2-томне зібрання творів Г. Сковороди, академічне видання творів Т. Шевченка, 50-томне зібрання творів І. Франка, 12-томне видання творів Лесі Українки, 10-томне

видання творів Г. Квітки-Основ'яненка, «Шевченківський словник» (у 2 томах) тощо.

Таким чином, витоки української текстології сягають другої половини XIX століття. Видання творів Т. Шевченка та інших класиків української літератури сприяло становленню текстології як прикладної науки.